

ENERGINET

Energinet
Tonne Kjærvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
XX.XX.XX

FORSKRIFT C2

BALANCEMARKED OG BALANCEAFREGNING

FORSKRIFT C2

BALANCEMARKED OG BALANCEAFREGNING

OVERSIGT/INDHOLDSFORTEGNELSE

Kapitel 1 <i>Anvendelsesområde og definitioner</i>	3
Kapitel 2 <i>mFRR energi</i>	3
Kapitel 3 <i>Balancekraft</i>	5
Kapitel 5 <i>Force Majeure</i>	7
Kapitel 6 <i>Håndhævelse og sanktioner</i>	7
Kapitel 7 <i>Klage m.v.</i>	7
Kapitel 6 <i>Ikrafttræden</i>	8
Bilag 1 - Terminologi og definitioner	9

FORSKRIFT C2

BALANCEMARKED OG BALANCEAFREGNING

I medfør af § 28, stk. 2, nr. 13, § 31, stk. 2-5 og § 84, stk. 5, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 6. februar 2020, samt efter bemyndigelse i § 7, stk. 1, nr. 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 652 af 18. maj 2020 om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v., fastsættes følgende:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

- § 1. Denne forskrift indeholder regler og krav for afregning af mFRR energi og balancekraft.
 Stk. 2. Oversigt over definitioner findes i bilag 1.

Kapitel 2

mFRR energi

§ 2. For at deltage på mFRR energiaktiveringsmarkedet, skal aktøren indgå 'Aftale om balanceansvar' med Energinet samt "Imbalance Settlement Agreement" med den balanceafregningsansvarlige.

Stk. 2. mFRR energibud skal sendes til Energinet, der indmelder buddene til den fælles IT-plattform for det europæiske mFRR energiaktiveringsmarked. mFRR energibud skal opfylde følgende betingelser samt betingelser listet i mFRRIF¹ artikel 7:

1. Et bud skal have 15 minutters tidsopløsning.
2. Buddene skal indsendes til Energinet og de kan indsendes for hele driftsdøgnet. Nye bud eller opdateringer af tidligere indsendte bud (på initiativ af aktøren) skal sendes til Energinet senest 25 minutter før kommandedriftskvarter, i henhold til artikel 53 i Kommissionens Forordning om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet, regnet fra modtagelsestidspunktet hos Energinet.
3. Efter tidsfristen for budindmelding og opdatering forventes et bud at være tilgængeligt for aktivering i det pågældende driftskvarter. Er budet ikke tilgængeligt for aktivering, skal Energinet underrettes herom uden ugrundet ophold.
4. Et bud kan dække over enten ét anlæg eller grupper af mindre anlæg/installationer.

Stk. 3. For aktører, som har forpligtiget sig til at levere systemtjenester og reguleringsreserver, jf. stk 2, nr. 1-2, skal første bud, minimum svarende til reserveforpligtigelsen, indsendes til Energinet senest kl. 17.00 dagen før driftsdøgnet.

Stk. 4. På dage, hvor Nord Pool Spot anvender foreløbige valutakurser ved bestemmelse af elspotpriser, gælder denne foreløbige elspotpris og prisen korrigeres ikke efterfølgende, jf. stk. 2, nr. 6.

Stk. 5. Et mFRR energibud skal foruden de i stk. 2 nævnte betingelser indeholde en række oplysninger til præcis identifikation af leverandør og budreference, jf. Energinets forskrift C3.

¹ mFRR Implementation Framework (<https://energinet.dk/EI/Elmarkedet/Regler-for-elmarkedet/Netregler-marked/EB-Godkendte-krav-vilkaar-metoder-og-betingelser-nationale-gennemfoerelsesforanstaltninger>)

§ 2a. mFRR standardproduktet skal opfylde følgende betingelser samt betingelser listet i mFRRIF artikel 7:

1. Et bud skal kunne levere ved fuld aktiveringsvolumen i fem minutter.
2. Et bud må anvende 10 minutter til at rampe til den fulde aktiverede volumen.
3. Et bud må anvende 10 minutter til at deaktivere til den oprindelige tilstand før aktivering.
4. Et bud skal kunne påbegynde aktivering 2,5 minut efter aktiveringsordren er modtaget.
5. Et buds maksimale leveringslængde for en enkeltstående aktivering er hhv. 5 minutter for planlagte aktiveringer (scheduled activation) og 20 minutter for direkte aktiveringer (direct activation).
6. Volumenet af et udeleligt bud må maksimalt være 50 MW.

§ 3. Energinet aktiverer mFRR energibud i Danmark uanset, hvorfra reguleringsbehovet stammer.

Stk. 2. Energinet effektuerer op- og nedregulering ved en aktiveringsordre fremsendt af Energinet til aktøren jf. Energinets forskrift C3.

Stk. 3. Aktørens forpligtelser omregnes til en tillægsplan bestående af 24 MWh/h-forpligtelser. Tillægsplanen i kombination med det antagne pristilbud for reguleringen går til afregning.

Stk. 4. Energinet kan markere mFRR energibud, som sendes til den fælles europæiske liste af mFRR energibud, som utilgængelige for aktivering,

1. efter bestemmelserne i Europa-kommissionens forordning om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet artikel 29, stk.9, litra b samt artikel 29, stk. 14.
2. Efter beslutninger truffet af styregruppen (steering committee) for de fælles europæiske platforme for balancering.

Stk. 5. Energinet kan endvidere overspringe bud i forbindelse med specialregulering, jf. § 5.

§ 4. mFRR energiprisen i det fælles europæiske mFRR energiaktiveringsmarked fastsættes efter marginalprisprincippet og beregnes for hvert kvarter i alle elspotområder. mFRR energiprisen sættes til prisen for det dyreste aktiverede bud i kvarteret fra den fælles europæiske liste af mFRR energibud, jf. stk. 2-4.

Stk. 2. Opstår der i et kvarter flaskehals mellem elspotområder, som medfører, at et mFRR energibud i ét område ikke kan aktiveres, fastsættes prisen for det område i det pågældende kvarter til den sidst aktiverede pris fra den fælles europæiske liste af mFRR energibud inden flaskehalsen opstod. For de øvrige elspotområder fastsættes prisen i det pågældende kvarter som det dyreste aktiverede bud fra den fælles europæiske liste af mFRR energibud.

Stk. 3. Det er summen af de aktiverede bud på den fælles europæiske liste af mFRR energibud, der afgør, om der i den pågældende time, samlet har været op- eller nedregulering eller ingen regulering.

Stk. 4. Aktiveres der i et driftskvarter både op- og nedreguleringsbud, afregnes begge typer mFRR energibud til marginalpris.

§ 5. mFRR energibud anvendt til specialregulering afregnes til den tilbudte pris, pay-as-bid.

§ 6. Når Energinet udsteder en aktiveringsordre, omregner Energinet rekvisitionen til en tillægsplan, så der ved udløb af driftsdøgnet foreligger en tidsserie (24 MWh/h-værdier), der viser aktørens samlede forpligtelser i medfør af aktiverede mFRR energibud.

Stk. 2. Energinet udsender senest kl. 12.00 dagen efter driftsdøgnet en opgørelse til aktøren, der viser, hvad der er reguleret og til hvilken pris.

Stk. 3. Aktøren skal senest kl. 16.00 første arbejdsdag efter driftsdøgnet, oplyse Energinet om eventuelle uoverensstemmelser mellem Energinets opgørelse og aktørens egen opgørelse.

Stk. 4. Uoverensstemmelser behandles uden for det normale mFRR energiregnskab. I tilfælde af, at aktøren kan påvise betydelige fejl i mFRR energiopgørelsen efter udløbet af den ordinære deadline, vil fejlen blive korrigeret i forbindelse med den ordinære månedsafregning eller korrektionsafregningen, jf. Energinets forskrift D1.

Stk. 5. Fakturering/kreditering af mFRR energi sker for én uge ad gangen, jf. § 8.

Kapitel 3 **Balancekraft**

§ 7. De planer, der danner grundlag for balanceafregningen, består af (op til) tre elementer:

1. Handelsplaner, som aktøren i tilfælde af handel med en anden balanceansvarlig aktør har indsendt til den balanceafregningsansvarlige eller den handelsplan, som NEMO'erne har indsendt til den balanceafregningsansvarlige på vegne af den balanceansvarlige aktør dagen før driftsdøgnet.
2. Tilføjelser til handelsplaner, som aktøren i tilfælde af handel med en anden balanceansvarlig aktør, har indsendt til den balanceafregningsansvarlige eller som NEMO'erne har indsendt til den balanceafregningsansvarlige på vegne af den balanceansvarlige aktør i løbet af driftsdøgnet som følge af intraday handel.
3. Tillægsplan i overensstemmelse med den regulering, som Energinet har aktiveret hos aktøren, jf. § 6.

Stk. 2. I tillæg til handelsplanerne skal produktionsbalanceansvarlige aktører og forbrugsbalanceansvarlige aktører med regulerbart forbrug til enhver tid oplyse Energinet om forventet drift af deres anlæg/installationer i form af 5-minutters effektplaner. En samling af en aktørs effektplaner udgør en køreplan.

Stk. 3. Den første køreplan skal være Energinet i hænde senest kl. 17.00 dagen før driftsdøgnet, og køreplanerne skal opdateres igennem driftsdøgnet, jf. Energinets forskrift C3.

Stk. 4. Hvis en balanceansvarlig aktør med ansvar for flere produktionsanlæg foretager om-disponering mellem de enkelte anlæg inden for den samlede produktionsplan, skal aktøren indsende nye køreplaner til Energinet.

§ 8. På baggrund af en aktørs samlede registreringstidsserier opgøres aktørens køb og salg af balancekraft separat for Øst- og Vestdanmark. Den balanceafregningsansvarlige opgør ubalancerne i hvert område separat for produktion samt forbrug og handel.

§ 9. Energinet anvender topriismodellen ved afregning af produktionsubalancer og etprismodellen ved afregning af balancekraft på forbrug og handel.

§ 10. Den balanceafregningsansvarlige afregner balanceansvarlige aktører separat for produktion samt forbrug og handel.

Stk. 2. Balanceafregningen foretages som den timevise difference mellem forbrug/produktion i henhold til indmeldte planer og de tilsvarende størrelser, opgjort på basis af timeregistreringer.

Stk. 3. De måleansvarlige skal indsende godkendte registreringstidsserier for forbrug og produktion, jf. Energinets forskrift D1.

Stk. 4. Den balanceafregningsansvarlige rapporterer løbende måleværdier og foreløbige opgørelser af ubalancer pr. balanceansvarlig aktør. Oplysningerne er tilgængelige via den balanceafregningsansvarliges online service, startende 2. dagen efter driftsdøgnet.

Stk. 5. Den balanceafregningsansvarlige udsender de endelige balanceopgørelser 14. dagen efter driftsdøgnet.

Stk. 6. Den balanceafregningsansvarlige fakturerer eller krediterer mFRR energi og balancekraft for én uge ad gangen. Afregningsgrundlaget dannes på baggrund af de endelige balanceopgørelser.

§ 11. Energinet afregner balanceansvarlige aktører med ansvar for regulerbar produktion i Vestdanmark for effektubalancer.

Stk. 2. Effektubalanceafregningen opgøres som forskellen mellem:

1. Senest indleverede effektplaner inden driftsøjeblikket omregnet til kvartersenergi.
2. Den målte produktion på kvartersbasis, som indberettes af netvirksomhederne efter driftsdøgnet.

Stk. 3. Summen af alle aktørens effektplaner indgår som den ene del af afregningsgrundlaget. Kvartersregistreringer, som summeres for alle aktørens anlæg, udgør den anden del af afregningsgrundlaget.

Stk. 4. Forskellen mellem sumeffektplan og summålinger beregnes kvarter for kvarter på baggrund af de i stk. 3 nævnte summer.

Stk. 5. Hvis forskellen i stk. 4 er større end 2,5 MWh pr. kvarter, afregnes den del af forskellen, der er større end 2,5 MWh pr. kvarter.

§ 12. Afregning af effektubalancer sker på grundlag af 2 priser opgjort på timebasis:

1. Op- og nedreguleringspriser for sædvanlig balancekraft (BAL_{op} og BAL_{ned}) samt
2. Op- og nedreguleringspriser for brug af automatisk reserve (AUT_{op} og AUT_{ned}).

Stk. 2. Afregning af effektubalancer gennemføres til forskellige priser afhængig af størrelsesforholdet mellem plan for regulerbar produktion (reg.prod), effektplan og måling i et givet kvarter:

1. Hvis Måling > Effektplan > Reg.prod \rightarrow (Måling-Effektplan) x ($BAL_{ned} - AUT_{ned}$)
2. Hvis Effektplan > Måling > Reg.prod \rightarrow (Måling-Effektplan) x ($BAL_{ned} - AUT_{op}$)
3. Hvis Måling > Reg.prod > Effektplan \rightarrow (Måling-Effektplan) x ($BAL_{op} - BAL_{ned}$)
4. Hvis Reg.prod > Effektplan > Måling \rightarrow (Måling-Effektplan) x ($BAL_{op} - AUT_{op}$)
5. Hvis Reg.prod > Måling > Effektplan \rightarrow (Måling-Effektplan) x ($BAL_{op} - AUT_{ned}$)
6. Hvis Effektplan > Reg.prod > Måling \rightarrow (Måling-Effektplan) x ($BAL_{ned} - BAL_{op}$)

Stk. 3. De fire kvartersafvigelse inden for én time multipliceres derfor med samme afregningspriser, gældende for den pågældende time.

Stk. 4. Hvis afregningspriserne ($BAL_{ned} - AUT_{ned}$ henholdsvis $AUT_{op} - BAL_{op}$) i en given time bliver negative, erstattes værdierne af 0 kr./MWh.

Stk. 5. Fakturering af effektubalancer gennemføres månedligt af Energinet.

Kapitel 4

Særaftaler

§ 13. Energinet skal overfor systemansvarlige virksomheder i naboområdet sikre, at aftalte døgplaner for samkøringsforbindelser opfyldes.

Stk. 2. Energinet skal sammenholde døgplanerne med de aftalte udvekslinger. Afvigelserne afregnes efter de regler, der er aftalt for hver grænseovergang.

Stk. 3. Energinet meddeler hver dag kl. 09.30, efter forudgående drøftelser med de systemansvarlige i naboområdet, den overføringskapacitet, der er til rådighed for spothandel i kommende driftsdøgn på forbindelserne mod Norge, Sverige og Tyskland, jf. Energinets forskrift C3.

Stk. 4. Handelskapaciteter for det kommende driftsdøgn, som stilles til rådighed for NEMO'er til handel på intraday markedet, offentliggøres løbende på NEMO'ernes hjemmeside. Handelskapaciteterne kan ændre sig gennem driftsdøgnet, men allerede indgåede handler garanteres.

Stk. 5. De systemansvarlige virksomheder på hver side af naboområdet kompenserer for en fejl på forbindelserne mod enten Norge, Sverige eller Tyskland i selve driftsdøgnet, der begrænser den overføring, som er aftalt via NEMO'erne.

Stk. 6. Ved fejl på enten Skagerrak-forbindelsen eller Konti-Skan-forbindelsen undersøges, om det er muligt at flytte hele eller dele af leverancen fra den fejlramte forbindelse til den anden forbindelse, før der kan ske kompensation efter stk. 5.

Stk. 7. Afregning mellem de systemansvarlige virksomheder i tilfælde af fejl på udlandsforbindelser reguleres i henhold til gældende Systemdriftsaftaler.

Kapitel 5 *Force Majeure*

§ 14. Energinet kan erklære force majeure i de tilfælde, hvor Energinet vurderer, at forsyningssikkerheden er truet på grund af omfattende driftsforstyrrelser eller ekstreme vejrforhold mv., som indebærer, at landsdele er uden normal forsyning.

Stk. 2. I force majeure-situationer har Energinet adgang til at udnytte systemets samlede ressourcer inden for de enkelte anlægs tekniske begrænsninger med henblik på at genoprette eller sikre normal driftssikkerhed, jf. elforsyningslovens § 27 c. Samtidig suspenderes betalingsreglerne i balancemarkedet.

Stk. 3. I force majeure-situationer afregnes al balancekraft til områdepris, mens markedsaktørerne indbyrdes - som i enhver anden situation - betaler i overensstemmelse med de indgåede kontraktvilkår.

Kapitel 6 *Håndhævelse og sanktioner*

§ 15. Energinet kan meddele påbud om overholdelse af denne forskrift til en aktør, der groft eller gentagne gange tilsidesætter sine forpligtelser efter denne forskrift. Ved manglende opfyldelse af et påbud kan Energinet træffe afgørelse om, at aktøren helt eller delvist udelukkes fra at gøre brug af Energinets ydelser.

Kapitel 7 *Klage m.v.*

§ 16. Klage over indholdet af denne forskrift kan indbringes for Forsyningstilsynet.

Stk. 2. Påbud efter § 15 kan indbringes for Forsyningstilsynet.

Stk. 3. Afgørelser truffet af Energinet i medfør af denne forskrift, der medfører afregistrering af en virksomhed som bruger af DataHub, kan af den virksomhed, som afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes overfor Energinet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt virksomheden. Energinet anlægger sag mod den pågældende virksomhed efter retsplejelovens regler om borgerlige sager. Domstolsprøvelsen har ikke opsættende virkning.

Kapitel 6

Ikrafttræden

§ 17. Forskriften træder i kraft den XXXX.

Bilag 1 - Terminologi og definitioner

1. Aftagepligtig produktion

Elektricitet produceret på decentrale kraftvarmeværker mindre end 5 MW samt vedvarende energi (vindmøller samt forskellige former for biomasse, biogas og solceller), som Energinet har pligt til at aftage til lovbestemte priser.

2. Aktør

Fællesbetegnelse for parter, undtagen kunder og tredjeparter, der agerer i elmarkedet. Dvs. netvirksomhed, elleverandør, balanceansvarlig, transmissionsvirksomhed og systemansvarlig.

3. Arbejdsdage

Arbejdsdage som defineret i Forskrift D1: Afregningsmåling

4. Balanceafregningsansvarlig

Virksomhed, der er ansvarlig for at udføre balanceafregningen i det nordiske elmarked, herunder beregning og fakturering samt fakturering af systemydelse med markedsaktørerne.

5. Balanceansvar

Den enkelte aktørs ansvar for afvigelse mellem summen af handelsplaner og det faktiske forbrug/produktion på en række målepunkter.

6. Balanceansvarlig aktør

En aktør, der er godkendt af og har indgået aftale med Energinet om varetagelse af balanceansvar. Aftale om balanceansvar findes i denne forskrifts bilag 2.

Der er tre typer af balancenansvarlig aktører:

- Forbrugsbalanceansvarlig aktør
- Produktionsbalanceansvarlig aktør
- Handelsbalanceansvarlig aktør

7. Balancekraft

Balancekraft er forskellen mellem summen af handelsplaner og faktisk driftstilstand. Udvekslingen af balancekraft mellem aktører administreres af den balanceafregningsansvarlige ved balanceafregning.

8. Elleverandør

En virksomhed, der sælger elektricitet til den, der omfattes af et aftagenummer, og som er registreret for denne aktivitet i DataHub.

9. Etrismodel

Afregningsmodel for ubalancer, hvor en balanceansvarlig aktørs ubalancer afregnes til en og samme pris (RK-prisen) uanset om aktørens ubalancer går i samme retning eller modsat retning som det samlede systems ubalancer.

10. Forbrugsbalanceansvarlig aktør

En balanceansvarlig aktør, der har balanceansvaret for forbrug, herunder nettab. Har endvidere balanceansvaret for aftaler om fysisk elhandel relateret til forbruget på de målepunkter, aktøren er forbrugsbalanceansvarlig for.

11. GSRN-nr.

Et 18-cifret entydigt identifikationsnummer af et målepunkt. Betegnes også som målepunkts ID.

12. Handelsbalanceansvarlig aktør

En balanceansvarlig aktør, der udelukkende varetager balanceansvar i relation til fysisk elhandel (en trader).

13. Handelsplan

Den balanceansvarlige aktørs samling af handelsplaner for køb/salg af elektricitet i MWh pr. time indsendt dagen før driftsdøgnet.

14. Kreditramme

Aktørens forventede maksimale udestående i balanceafregningen overfor Energinet ved normal afregningsfrekvens.

15. Kreditforsikring

Forsikring som virksomheder kan tegne i et forsikringsselskab, og derigennem sikre sine tilgodehavender hos kunderne.

16. Kunde

Den (eller de), der disponerer over et målepunkt, og som dermed har ret til at indgå aftaler med retsvirkning for dette målepunkt, dvs. har ret til at foretage leverandørskift, melde fraflytning på målepunktet mv. En kunde kan enten være en juridisk eller fysisk person.

17. mFRR energipris

mFRR energiprisen i et givent kvarter er givet ved prisen for det dyreste aktiverede bud i kvarteret fra den fælles europæiske liste af mFRR energibud.

18. Måleansvarlig

Den måleansvarlige for et målepunkt er den netvirksomhed, i hvis område målepunktet er placeret.

19. Målepunkt

Et fysisk eller defineret (virtuelt) punkt i elforsyningsnettet, hvor elektrisk energi måles, beregnes som en funktion af flere målinger eller estimeres. Klassificeres som forbrugs-, produktions- eller udvekslingsmålepunkt. Et målepunkt er den mindste enhed i elmarkedet i forbindelse med opgørelse af elektrisk energi for kunder og aktører. Et målepunkt er identificeret med et GSRN-nr.

20. Netoråde

Et nærmere afgrænset område, hvortil der i medfør af Elforsyningsloven er givet bevilling til at drive netvirksomhed, og som er separat afgrænset mod de tilstødende elforsyningsnet med 15/60-målere, som indgår i DataHubs opgørelser i elmarkedet.

21. Netvirksomhed

Virksomhed med bevilling, der driver distributionsnet.

22. Produktionsbalanceansvarlig aktør

En balanceansvarlig aktør, der har balanceansvaret for produktion. Har endvidere balanceansvaret for aftaler om fysisk elhandel relateret til produktionen på de målepunkter, aktøren er produktionsbalanceansvarlig for.

23. Specialregulering

Specialregulering forekommer, når Energinet foretager en specifik udvælgelse af mFRR energibud til op- eller nedregulering uden hensyntagen til den normale prisrækkefølge.

24. Toprismodel

Afregningsmodel for ubalancer, hvor en balanceansvarlig aktørs ubalancer afregnes til to forskellige priser afhængig af systemets reguleringsretning. Hvis aktørens ubalance går i samme retning som systemet, afregnes ubalancen til RK-pris. Hvis aktørens ubalancer går i modsat retning af systemet, afregnes ubalancen til områdets elspotpris.